

A varázsló

A reggeli fény és a meleg korán felébresztette Pietrot ezen a napon is. A férfi néhány másodpercig merőn maga elé bámult, majd lusta mozdulattal lerúgta magáról a könnyű takarót. Eszébe jutott a meghívás a palotába, amely olyan váratlanul érte, hogy kétszer is megkérdezte a küldöncöt, nem tévedett-e, valóban magához rendel-e a királyné. Hihetetlennek tűnt a dolog, hiszen a királyné, mióta megérkeztek a budai Udvarba és ennek már jó pár éve, szinte soha nem kívánta látni. Nem volt kíváncsi sem Pietro dallamos verseire, sem mesteri lantjátékára, amellyel mindenki mást elbűvölt maga körül. Annál is furcsább volt ez, mert Beatrice komoly patrónusa volt saját fajtájának, udvartartása minden itáliai tagjának szinte szívében viselte sorsát. Pietro ugyan erősen kételkedett abban, hogy a nőnek dobog-e egyáltalán szív formás keble alatt, ám ez nem zavarta abban, hogy hosszú költeményekben áradozzon annak szépsége mellett kiváló erényeiről is, ha a ritka palotai meghívások során erre alkalma adódott.

A férfi tisztában volt azzal, hogyan került be a királyné kíséretébe annak idején, mikor apja parancsára elindult szeretett szülővárosából a távoli Magyarországra. Pietro apja a királyné orvosa és bizalmas embere volt, amikor Beatrice még csengő szavú, mézszöke hercegnőként gondtalan napjait élte Nápolyban. A fiatal fiú segített apjának, szedte a gyógyfüveket a főzetekhez és pontosan ismerte ezeknek hatásait. A hercegnőnek szánt füveket is maga szedte le, hogy csillapítsa a fejfájást, a gyomorrontást és ő szedte le ahhoz a főzethez is a füveket, amelyről apja mindössze annyit mondott neki: erről soha senkinek egyetlen szót sem ejthetsz. Pietro szeme tágra meredt, ahogyan a főzetet beleöntötte abba a mives, zöld üvegbe, amelyet apja magával vitt a palotába. Nem mintha csodálkozott volna a dologon, a nápolyi fajta szinte semmin sem csodálkozik, inkább aggódott, nehogy egy éjjel valaki elvágja a torkát az előkelő magzatelhajtás titkának birtokában, mert ezen sem csodálkozott volna senki Nápolyban. A torkát azonban nem vágták el, hanem amikor a hercegnőt eljegyezte a magyar király, apja közbenjárására, kivételes szerencsének bekerült Beatrice kíséretébe.

Az isteni Beatrice-így nevezte verseiben a királynét-azonban láthatóan nem tekintette kivételes szerencsének társaságát és ritkán nyílt alkalma előtte csillogtatni szikrázó tehetségét verseivel és zenéjével.

Annál inkább értékelte a király a hallottakat, egyszer a palota kertjében még meg is szólította Pietrot, akinek szíve ekkor dagadozott a büszkeségtől. A kertben pihenő királyné kísérete köréből, messziről figyelte a jelenetet és néhány nap múlva megparancsolta, hogy újonnan alapított füveskertjét kezelje.

A füveskert a városon kívül, legalább két órányi járásra esett az Udvartól, így Pietro ezentúl ritkán járt Budán, tekintve, hogy a füveket egy küldönc vitte be a városba az udvari orvosnak. A kerthez egy kis ház is

tartozott, ahol csodásan érezte magát. Amikor reggel kilépett az ajtón a virágok közé szinte Istent vélte felfedezni maga körül. Eltölt a Szentlélek-suttogta ilyenkor, az ájtatos szavakkal szinte teljesen ellentétes kéjes gyönyörűséggel maga elé.

Pietro talán soha nem került volna ilyen messzire az otthonától, ha apja nem nősül meg másodszor is, de a fiú édesanyja meghalt és öregedő apja egyszer csak fiatal asszonyt hozott a házhoz. Minden megváltozott ekkor. Az új asszony nem sokkal volt idősebb 16 éves mostohafiánál. A fiú apja, Lorenzo azt tervezte, hogy egyetemre küldi Pietrot és orvost farag belőle. A jó eszű gyermek 14 évesen már latinul verselt, a királyi palota templomában énekelt és élvezetes hangokat pendített ki lantjából, amelyet apja egy helyi mesterrel készíttetett el számára. Amikor bemutatták az ifjú hercegnőnek és Beatrice először hallotta játszani még tapsikolt is elragadtatásában, de mindez már a múltba veszett, ahogyan Pietro ifjúsága és az egyetemi tervek is. A lobbanékony fiatalember nem kedvelte meg apja új feleségét és az egykor békés házat egyre többször verték fel a veszekedés hangjai. Pietro hamar megbékélt az egyre szaporodó perpatvarok után, de az asszony újra és újra csupa panasz volt, valahányszor férje átlépte a küszöböt. Meg sem várta, hogy megmelegedjen már zúditotta rá a szóözünt, sírt, toporzékolt, sikoltozott és szórt az átkot Pietrorra. Az öregedő orvos pár hónap után már csak nyugalmat szeretett volna és hajlott arra, hogy fiát minél messzebbre küldje a háztól. Kapóra jött neki a hercegnő készülő házassága. A fiúnak sem volt ellenetése az utazással kapcsolatban. Fájt ugyan apja árulása, de némi kárpoztást jelentett, hogy messze földeket járhat be. Beleegyezésének másik oka Angelica volt, gyermekkori pajtása. Angelica apja egy előkelő, de elszegényedett nápolyi család sarja volt és az ő édesanyja is korán elhalálozott. Tágas házuk, egy kisebb, régi palota egy kőhajításnyira állt Pietro otthonától. Lorenzot majdhogynem baráti viszony fűzte a leány apjához és magával hozta fiát is az orvosi vizitekre, amelyek általában egy kiadós, kedélyes beszélgetéssel értek véget, míg Pietro és Angelica vidáman ugráltak a kertben. Pietro sokszor mesélt a kislánynak mindenféle történetet, amelyet ő maga talált ki. A fehér bőrű, gömbölyű kislány ilyenkor áhítattal hallgatta, sötétbarna szemében a sárga foltok csillogtak, míg szemét lehunyva el nem aludt fejét Pietro ölében nyugtatva egy nagy diófa alatt.

Mire Beatrice házassága a magyar királlyal terítékre került Angelica gyönyörű leánnyá serdült. Levetette gyermekkori párnáit, karcsú idomain mindenki szeme megakadt, kivéve Pietrot, aki nem volt ugyan érzéketlen a női szépség iránt, de Angelicára szinte testvéreként tekintett továbbra is. A mesélések továbbra is folytak, de megváltoztak ezek a mesék. A fiú olvasmányairól mesélt és a kegyeletes történetek mellett kevésbé kegyeletesek is helyet kaptak. A leány mindent úgy fogadott, ahogyan Pietro neki elmesélte. Egyszer arról beszélt neki a fiú, hogy ostobaság a vak engedelmisség, aminek az lett az egyenes következménye,

hogy Angelica bezárta öreg dajkáját a kamrába, mikor a vénség megpróbálta meginteni. Nem, Angelica nem volt túlságosan gyors észjárású, a szegény, töpörödött öregasszony sokáig rimánkodott, hogy engedjék ki, míg végre egy szolgáló zavarni merete Angelica apját és jelentette az esetet. A megdöbbenett atya egyrészt kiengedte a kétségbeesett öregasszonyt, másrészt jót kacagott, mikor Angelica elmesélte neki, hogyan beszélt Pietro az engedelmességről. Ah, hogy bízz saját ítéletedben, óh édes Angelica, Pietro azokra értette, kiknek Isten észét is adott, hogy ítéletet tudjanak hozni- nevetett az öreg.

Angelica vak hite Pietroban akkor vert véglegesen gyökert lelkében, mikor az utazási előkészületeket váratlan esemény szakította meg a nápolyi palotában, ahonnan az esküvői menet elindult Magyarország felé. A hercegnő teljes kísérete a várban szállt meg, hogy kora reggel indulhassanak a hosszú útra, a magyarok országa felé. Pietro és Angelica délután a kertben sétáltak. A leány roppant izgatott volt, mert hallotta, hogy a francia király egy oroszánt küldött ajándékba, amely nemrégén érkezett és ideiglenesen egy verembe zárták valahol. Angelica még soha sem látott oroszánt és arról faggatta Pietrot, hogy milyen is ez az állat, nem mintha Pietro már látott volna valaha oroszánt, de legalább olvasott róla. Pietronak kicsit már elege lett a leány kérdéseiből és hirtelen ötlettől vezérelve úgy gondolta, hogy megtréfálja. Angelica- mondta sejtelmes hangon, tanulmányoztam a fehér mágiát, varázsolok neked egy oroszánt, csak kicsit legyél csöndben, csitt, mert megfájdult a fejem. Varázsolsz egy oroszánt? Ismételte kicsit hitetlenkedve Angelica. Igen, igen, csak hunyd be a szemed és ne nyisd ki, míg nem mondom, hogy szabad szólj Pietro és már előre kacagott a leányon, aki kinyitja majd a szemét és nem találja a vadállatot. Nem veszélyes az oroszán? faggatózott tovább a leány, Biztos, hogy nem veszélyes? Nagyon veszélyes, de ne félj, nem fog bántani, hiszen én varázsolom neked mondta Pietro, miközben egészen másra gondolt magában: Istenem, milyen hiszékeny, milyen édes és milyen fárasztó is az ő Angelicája, aki behunyta a szemét és átszellemült arccal várta, hogy Pietro szólítsa.

Soha nem derült ki, hogy a francia király oroszánja, hogyan jutott ki a veremből, bár a későbbiekben, a palotában támadt pánik után hosszasan keresték a felelőst. Amikor megjelent a kertben a fenevad, Pietro a rémülettől szinte belenőtt az édes anyaföldre. A leány még mindig lehunyt szemmel állt, révedt félmosollyal az arcán, miközben a vadállat néhány méterre elsétált előttük. Láthatóan jóllakott volt a dög, mert nem sok figyelemre méltatta a kővé vált fiút és a csendesen mellette álldogáló leányt. Pietro végre összeszedte magát és rekedt hangon suttogni kezdett: Angelica kinyithatod a szemed, azt hiszem, ez lesz itt az oroszán. Angelica pillái ekkor felrebbentek, hogy tagjaiban kővé válva láthassa, hogyan ugrik át az állat a sövényen és tűnik el a szemük előtt.

Szűzanyám, te valóban tudsz varázsolni rebegte a lány és a félelemtől és a megdöbbenéstől sírva fakadt. Ettől a perctől kezdve Angelica szentül hitt abban, hogy Pietro valóban varázsló, és varázslók között is a jobbak közül való.

Ahogyan a reggel lustán kúszott előre Pietro gondolatai Nápoly felől magyarországi életére terelődtek, amely nem sok jót hozott számára. Szolga volt, ha királyi szolga is és mindenben a királyné kegyétől függött. Az első években még ész nélkül reménykedett abban, hogy maga felé tudja fordítani ezt a kegyet, de egyre keserűbben vette tudomásul, hogy a felséges asszony csak azért hozta magával erre az útra, hogy szem előtt legyen. Pietro, apja halála után már csak egyedül volt birtokában a nő keserű titkának. Annak a nőnek, akitől egész élete függött. Olyan csapda

volt ez, amelyből illúzióknak tűnt a szabadulás.

Visszamehetett volna Nápolyba, de apja időközben elhalálozott és özvegye, aki két gyermeket is szült apjának átvette a házat. Pártfogók nélkül, ennyi év után még annyira sem boldogult volna Nápolyban, mint Magyarországon. Csak abban reménykedhetett, hogy egyszer majd Beatrice, egész életének szolgálataiért méla undorral neki fogja ajándékozni a kis házat a szolgálóval együtt, akit egy hirtelen ötlettől vezérelve már az első napon Nanának nevezett el. Fiatalabb éveiben természetesen még jobban megalázkozhatott volna úrnője előtt, hogy pénz híján is feleséget szerezhessen magának, de erre már nem vitte rá a lélek. Beatrice fürdött a hízelgésben, olyan kelléke volt ez méltóságának, amelyet teljesen természetesnek vett, de nem volt ostoba és Pietro csodálkozott volna, ha a nő nem látott volna át rajta. Talán ezzel együtt is fogadta volna Pietro hódolatát, vagy egyenesen élvezte, ha a férfi könnyörgőre fogja a dolgot, de nem volt képes megtenni...

Annál fényesebben teltek Budán Angelica napjai, aki Beatrice kedvenc udvarhölgyévé vált. A leány élvezettel fésülte a királynéi fejet, hűséges és elkötelezett volt irányában és szinte soha nem látott át Beatricén, kinek úgy vágott az esze, mint a beretva. Régebben sokat mesélt Angelica úrnőjéről és Pietro tisztán látta Beatrice szeszélyes játékait, amelyekkel irányította udvaroncái életét. Született cselszövő volt, aki magáért a játék kedvéért szeretett játszani. Ez a nemtelen játék annyira betöltötte egész lényét, hogy nem átalott szolgálói körül is hálót fenni, mint valami legyet elejteni készülő pók, amely részvétlenül figyel a vergődést, pedig udvartartásának tagjaira nem volt hatással a nagypolitika, játékanak igazi színtere.

Senki előtt nem volt titok, hogy a király megosztja terveit feleségével, de ahogyan telt az idő egyre hidegebb szelek fújtak a királyi pár között és a nő, hogy kielégítse a hatalom iránti vágyát nem átalotta cselszövő játékanak színterét áttenni saját udvartartásába. Mindenki tartott a királytól, még Beatrice is, aki igyekezett kedveskedő, ellenállhatatlan oldalát mutatni feléje. Mátyás király azonban bizonyos kérdésekben nem engedett és Beatrice ilyenkor dúlt-fült és udvarhölgyeit üldözte rosszkedvében. Pietro fejében csak egyetlen egyszer fordult meg komolyan, hogy a királyné lábai elé vetve magát, minden ellenszenvét feledve őszinte könnyögrésre fogja a dolgot, mikor szegény Angelica boldogságát látta veszni.

Pietro ifjúi vágyainak ugyanis tökéletes megfelelt az a néhány itáliai udvarhölgy és helyi szolgáló, akik kegyeiben részesítették a vonzó, göndör hajú, finom arcú zenészt, kinek modora sem hagyott semmi kívánnivalót maga után, de Angelica, aki születésénél fogva is előkelőbb vérből származott joggal számíthatott arra, mikor egy jóképű, helyi nemesifjú megkérte kezét, hogy a királyné, aki egyébként élvezettel gondoskodott nápolyi védenecinek magyarokkal kötött házasságáról nagylelkűségről tanúskodva kipótolja majd hozományát és az esküvő költségeit is állja. Beatrice ebben az esetben azonban megmakacsolta magát. Angelicanak nagyon tetszett kérője, de nem engedett heves vágyainak. Szerelmes közeledést fogadva rávezette a László nevű ifjút arra az istenfélő felismerésre, ha tejet akar inni, kénytelen lesz megvenni a tehenet is. Angelica szemmel láthatóan mégis sok mindent tanult a királynétól.

Házassági szándékát azonban hiába jelentette be Beatricenek csak dührohamot váltott ki vele. Hálátlannak nevezték, mert el kívánta hagyni úrnője szolgálatát, sőt

a királyi kereplő odáig vitte, hogy a világtól elvonuló, magukat Istennek szentelő apácákat állította példaképként a halálra vált Angelica elé, hiszen földi uralkodót szolgálni is legalább annyira tiszteltreméltó, mint Istent, jelentette ki. Hát nem jó-e neked itt velem? Lehet-e panaszod bármire is? Nem halmozlak-e el kegyeim minden jelével? -dühöngött tovább magából kikelve.

Oh, a felséges ribanc! suttogta magában Pietro, mikor idáig jutott gondolataiban, miközben Nanát bámulta, ahogyan a vénasszony összekészítette ruháit, amelyeket már csak a budai várban akart magára ölteni. A ribanc! Ismételte meg hangosan magyarul is. Nana meglepett tekintettel nyugtázta a férfi szavait, kinek gondolatai már tovább suhantak a zokogó Angelicára és a csalódott László esküvőjére, aki végül egy magyar nemeskisasszonyt tett asszonyává. A lakodalmat Budán tartották és a királyi pár is részt vett a vígasságon, amelyet nem a magában a városban, hanem a Budát szelíden körülölelő hegyekben rendeztek. Az alkalomra sátrakat húztak fel egy nagy tisztáson, az asztalok roskadoztak az ételek alatt, az emberek kurjongattak, Angelica pedig, aki szintén jelen volt a lakodalmon a könnyeit nyeldeste és hangtalanul sírt összevissza bolyongva az asztalok között. Ekkor került sor Pietro második varázslatára, ezúttal azonban már nem akaratlan cselekedetről beszélünk. Ezt a varázslatot már nagyon is akarta Pietro.

Beatrice királyné kedvetlenül ébredt a nevezetes napon. A korai kelés kezdett szokásává válni, de ennek okát nem értette. Mátis öregedne? Budára érkezése óta alakja kissé megtelt, de ez nem állt rosszul neki és hiába bámulta a tükröt reggelenként az öregedés jelei után kutatva mikor Angelica a haját fésülte, csak egy fiatal arc bámult onnan reá vissza, amely még a tükörben is igyekezett minél fenégesebb kifejezést öltetni. Nem öregszel, mondta neki ez az arc, uralkodónak születél. Egy uralkodó nem öregszik. Angelica ezen a reggelen is gondosan bontogatta a királyi sörényt a tükör előtt. A leány halovány volt, szemei karkásak és a bánat még a hangját is szürkévé tette. Eh, megnyugszik majd, gondolta Beatrice, szemét a tükörré függesztve, saját tükörképébe kapaszkodva, mikor eszébe jutott Angelica románca Lászlóval. Nem engedhetem el magam mellől, most még nem, füzte tovább gondolatait. Angelica mulattatta és bár nem volt nagy a két nő között a korkülönbség, Beatrice néha úgy érezte, hogy sokkal idősebb Angelicánál, amiben nem kis szerepet játszott, hogy a lány olyan őszintén és ártatlanul butuska volt, hogy szinte meghatódott rajta. Beatrice különös módon erőt merített ebből az ártatlan butaságból és megerősítve érezte magát pozícióiban általa.

A királyné kedvetlensége tartósnak bizonyult. Míg udvarhölgyei felöltöztették arra gondolt, hogy valaki elátkozhatta. Szamba vette a királyra gyakorolt befolyását, amely egyre csak fogyott. Ennek ékes bizonyítékaként egyre szaporodtak a szóváltások közte és Mátyás között. Ki átkozhatja meg engem, ha nem az a boszorka Edelpeck Borbála, Corvin János anyja? A királyné ingerültsége tovább fokozódott mikor Mátyás természetes fiára, Corvin Jánosra gondolt, végül Angelicára szolt, hogy rendezze vonásait és öltson magára egy kis méltóságot, mert nem bírja nézni a savanyú képét. Ezek után Beatrice udvarhölgye kíséretében elindult, hogy jelenlétével emelje az ifjú nemesúr esküvőjének fényét.

A pap már az előző nap megáldotta az ifjú pár frigyét és a Nap is kegyesnek mutatkozott másnap az ifjú párhoz, hogy méltóan ünnepelhessenek a szabadban, mert sütött hét ágról. Talán még erősebben is tűzött, mint szokott augusztus elején, a füledt levegő és a kiegészített fű szinte esőért kiáltott.

Pietro az udvari zenészek között foglalt helyet és lantjátéka közben is próbálta tekintetével Angelicát követni. Mikor végre szünetet tartottak, oda ment a lányhoz, aki lázasan suttogta neki, hogy beszélni szeretne vele és egészen messzire vitte a sátorbortól, majd egyszerre térdre ereszkedett a fűben, megfogta Pietro kezét és szótlanul lehúzta, hogy a férfi is leüljön vele szemben. Miután ez megtörtént kitért belőle a szó. Azt akarom, hogy minden és mindenki eltűnjön innen, ne tartson tovább ez az ünnep, az én szégyenem. Orvosságot keresek, óh bár csak ezek a hölgyek és urak kullognának vissza a városba és ne én lennék ilyen nyomorult. Pártában fogok meghalni, Pietro, úrnők nem enged és nem is fog soha, attól félek.

Pietro hallgatta a leányt, szívét szánalom töltötte el. Rendelkezz velem Angelica, mit tehetek érted- kérdezte, mire a leány csodálkozva nézett rá. Hogyhogy mit tehetsz értem, hiszen most mondtam, hogy azt akarom, hogy ne tartson tovább az ünnep. Pietro ledöbbsent ... és ... ezt én intézzem el? Ha Pietro már eleve nem ült volna, most a csodálkozástól biztosan leül. Hirtelen megijedt, hogy a leány agya teljesen megbomlott a vésszes történetek hatására. Angelica ekkor a szemébe nézett és teljes bizalommal kijelentette: varázsló vagy, megteheted! Ha nem teszed meg, megölöm magam! Érted Pietro? Megölöm magam, ismételte, most már kiáltva. A hang komolyságából ítélve Pietronak semmi kétsége sem maradt, hogy a kétségbeesett leány nem viccel.

Angelica, ígérd meg, hogy nem teszel kárt magadban! kérlelte, összetört barátnője kezét a sajátjába téve. Mindent megteszek, amit csak akarsz, te bolond, mindent, csak téj észhez! Érted-e, téj eszedhez! A leány ekkor nagyot sóhajtott. Menj vissza a táborhoz, szólította fel Pietro: most azonnal! Indulj!

Angelica engedelmesen felállt és elindult a sátrak felé, a férfit pedig elöntötte a fojtogató keserűség. Neki nincs senkije ezen a világon, se anyja, se apja, se jóakarója, pedig az Isten verje meg, mindenkinek van, még az ügyeletes szeretőjének is ott az impotens férje, akihez tartozik, de neki, neki tényleg csak ez az egyetlen lény, Angelica létezik, aki iránt valamiféle kötődést érez, de a gyengeidegzetű Angelicát nem fogja tudni visszatartani attól, hogy ne önkezével vessen véget életének.... valaha híres lantművész szeretett volna lenni, de egyedül fog maradni, egy senki és semmi lesz. Hosszú percekken keresztül ült a fűben a kétségbeesett hullámai között hanykolódva. Talán egy fél óra is eltelt, vagy több, azt hitte, talán maga is meg fog bolondulni. Keserű kínjában egy versikét kezdett el ismételni, amit már nagyon régen talált ki. Nem latinul, kötött formában, hanem saját anyanyelvén szólalt meg:

Napsugár, arany fény, szívedbe a bő ér.

Hold, hold ezüst ár, kit keresel, kire vársz.

Fák, fák, csendes láz, átölel a halk varázs.

Szólj, szólj, okosat, nyissuk ki a kapukat.

Lásd, lásd, múltadat, összes gyarló titkodat.

Elmondta a versszakot egyszer, majd még egyszer és elmondta harmadszor is és negyedszer és még sokszor, jó néhány percig nem is igazán tudta, hogy mi történik körülötte. Arra eszmélt, hogy megdördült az ég és sötét fellegekből villámok kezdték az eget szántani. Esmélésének pillanatában már a felhőszakadás szele is elérte és a kövér cseppek megindultak a föld felé, hogy zuhatagként ömölve az ünneplő sokaságra beüzzék a sátrakba a kiabáló embereket. Pietro nem szaladt el az eső elől, komótosan, majdhogynem boldogan lépkedett vissza a tábor felé, még a humora is visszatért.

Folytatása a XXIV. oldalon